

САХРАЊИВАО САМ ПОГИНУЛЕ НА ДРЕЖНИЧКОЈ ГРАДИНИ

У августу 1941. године затекао сам' ое на раду, као послужи тељ у Општини у Дрежнику. О^саМнаестог августа дошао сам Општини рано на гтосао. Одједном чујем звук мотора из правца зоол-штице. Мало је прошло па је пред Општину стигла једна лимузи-на. Ту се са мном десио и Љубомир Жеравчић из Дрежника. Из лимузине изађе неколико жандарма и питају нас двојицу које је ово село. Затим су гледали неке мапе и питали где је Дрежничка Градина, где је село Потпеће. . .

Утом је Дрежничкој општини стигло неколико камиона и сви су ое ту уста^вили. Још су се нешто распитивали па су затим ками-онима кренули преко Зекавца и Шмакића у правцу Градине. Ус-нут су се камиони заустављали, а из њих су излазили жандарми и продужавали пешице. Међу овим жандармима није било ни једног Немца. Са мном су говорили српски, али сам чуо да говоре и не-ким другим језиком.

Горе негде у подножју Градине нашли су Остоју Гавриловића и потерали су га да их води на Дрежничку Градину. Шта се са Остојом догодило не знам, али је гтосле дан-два нађен мртав на самом врху Градине.

Убрзо је почела пуцњава. Ми смо од Општине могли да ви-димо како О!ви жандарми наетупају с јужне отране Градине. Док смо то посматрали, стигао је и председник општине Милан Ацић и распитивао се каква је то војска прошла.

Остало ми је у сећању да борба са дрежничке стране Гради-не није била толико јака, али је с Друге стране Градине, од Зла-кусе, много јаче кључало.

После око два часа борба је престала, Они жандарми су се вратили камион!има поред Општине. Ту су се уставили. Тражили су председника општине. Кад су га нашли, рекли су да на Градини има троје мртвих партизана и наредили су да се они дотерају Оп-штине и да се сахране. Предоедник је наредио мени и још неким лудима из оела да то урадимо. Сакупило се нас десет и изашло на Градину. На једном путућу нашли смо два мртва мушкарца и једну жену. После сам сазнао да се ова жена звала Олга Ђуровић. Имала је ране по челу. Поред њих се налазила једна пушка са

разбијеним кундаксм. Ту се налазио и неки ранац, али не знам шта је у њему било. Знам да смо разбијену пушку донели Општин. Били смо већ понели секире па смо о'секли неколико грабића, увезали их кокопцима и направили носила. Трогје мртвих партизана пренели смо на носилима до куће Милисава Бацетића, а ту је Милисав упрегао св'оје волоие и одатле смо мртве на колима претерали до Дрежничке општиие. Док смо силазили са Градине, чуло се како топови бију негде из правца Горјана, и гађају Градину. Ми смо били заклоњени, али смо добро чули експлозије.

Погинуле партизане истоварили смо у штали Миленка Ацића Они жандарми који су нас послали да пренесемо погинуле још су били ту. Неколико њих ишло је с нама на Градину кад смо носили мртве и с нама су сишли до Општине. Наредили су нам да мртве поређамо у штали. Ми смо их ставили на неку сламу и покрили грањем да се не купе муве. После су наредили да се ту постави стража. Тек тада жандарми су отишли истим путем којим су и дошли. Док смо ми ишли на Градину по м'ртве партизане, жандарми су испунили кафану у Дрежнику, ту оу јели, пили и нешто викали.

После сам дознао да су још неки погинули партизани остали горе на Градини. Били су оахрањени на Белом песку па су после одатле ископани и однети. Кад смо ми излазили на Градину, за ове о'стале погинуле нисмо знали. Међутим, сутрадан, после борбе са Градине се суљањем спустио један рањен партизан и дошао до куће Ђорђа Гавриловића. Овај га је прихватио, дао му хране и са својим рођаком Обрадом превио му ране и задржао га извесно време у кући. После су га на носилима донели Општини.

Ускоро ое у Дрелнику појавила једна, група наоружаних партизана. Најпре су дошли у Општину и ту затекли деловођу Пера Томића. Затрлажили су да ое архива избаци напоље. Деловођа се противио, али су му партизани оштро запретили. Убрзо је неко из задружјне продавнице донео литар гаса, архива је избачена напоље, поливена гасом и запаљена. Све се то догађало усред бела дана. Потом су наши овог рањеног друга и отишли у правцу Збојгстице. Мени и још неколицини људи који су се ту затекли наредили су да одмах тројо погинулих партизана, који су још увек лежали у Ацићевој штали, сахранимо.

Однели смо потинуле у шуму звану Милановина, поред пута за Збојштицу. Ископали смо раку и сахранили их.

Ту су остали до јесени. Око месец и по дана после погибије, кад су Ужице већ били ослободили партизани, у Дрежник је дошао један камисн. Ту је био и брат пошнуде Олге Ђурокић. Опет сам се нашао у групи која је добила задатак да погинуле и сахрањене партизане откопа. Стављени су у сандуке и на камиону одвезени у Ужице. Нама који омо их сахрањивали и каоније откопали брат Олге Ђуровић је у дрежничкој кафани дао напојницу, како је већ обичај кад неко помаже у оваквим приликама.

Радоје ЦВИЈОВИЋ